

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Studie Systeemintegratie
Elektriciteit Zeeland

Zaaknummer
820283

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 23 juni 2026

Geachte voorzitter,

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 23 juni jl. kennis genomen van het eindrapport Systeemintegratie Elektriciteit Zeeland. Dit rapport bevat een studie naar de verhouding tussen de toekomstige elektriciteitsvraag, het -aanbod en de bijbehorende transportinfrastructuur in Zeeland. Wij bieden u bij deze ook het rapport ter kennisname aan.

De algemene bevinding uit de studie is dat vanaf 2035 in veel van de scenario's knelpunten in het 380 kV-hoogspanningsnet ontstaan, wanneer de industriële elektriciteitsvraag uit ons haven- en industriegebied achterblijft ten opzichte van het aanbod. Het voorziene grootschalige aanbod van opgewekte elektriciteit via wind op zee en kernenergie komt pas in balans bij voldoende regionale vraag vanuit de energie-intensieve industrie en flexibiliteit. De studie doet daarvoor diverse aanbevelingen.

1. Druk energie- en netwerkkosten op strategische locaties

Om industriële elektrificatie, elektrolyse, flexibele opslag en circulaire processen te stimuleren en nieuwe vraag precies daar te laten ontstaan waar het systeem die het meest nodig heeft.

2. Stuur actief op de groei van regionale elektriciteitsvraag

Realiseer afhankelijk van keuzes aan de aanbodkant ook voldoende elektriciteitsvraag in de regio om knelpunten in de exportcapaciteit te voorkomen.

3. Pas locatiesturing toe als standaardprincipe

Plaats vanuit een systeemperspectief ten eerste baseloadprocessen (processen met een stabiele, continue vraag naar energie) zoveel mogelijk bij baseloadproductie en cluster ten tweede flexibiliteitsmiddelen (zoals batterijen en elektrolyzers) bij variabel aanbod om congestie te verminderen en exportcapaciteit optimaal te benutten.

4. Schaal flexibiliteit op en pas regelgeving pragmatisch toe

Vergroot de inzet van elektrolyse en batterijen, en zorg dat regelgeving rond groene waterstof flexibiliteit toelaat zodat deze assets systeemdiensten kunnen leveren aan het netwerk. Stimuleer daarbij groene waterstof waar het kan voor tijdige opschaling, bijvoorbeeld door maximale inzet op de raffinageroute.

5. Zorg voor tijdige realisatie van cruciale en grensoverstijgende infrastructuur

Versnel aanleg en oplevering van uitbreiding van het elektriciteitsnet, het waterstofnetwerk, CO₂-infrastructuur en de Multi Utiliteiten Kruising (MUK) om elektrificatie en nieuwe waardeketens mogelijk te maken.

6. Creëer stabiele marktvraag naar duurzame producten

Introduceer instrumenten zoals groene premies, publieke inkoop en langjarige afnamecontracten om investeringen in elektrificatie, CCS, waterstofproductie en -import én circulariteit op langere termijn rendabel te maken.

Voor Zeeland is het van belang dat het Rijk niet alleen investeert in de ontwikkeling van nieuwe energieproductie zoals aanlandingen van wind op zee en kernenergie, maar ook in de economische en industriële randvoorwaarden die nodig zijn om energie te benutten. Investeren in opwek, infrastructuur voor energietransport (aanbod) enerzijds en industriële ontwikkeling en elektrolyse (vraag) anderzijds versterken elkaar en zorgen voor een robuust, betaalbaar en toekomstbestendig energiesysteem.

Om invulling te geven aan de ambitie om Zeeland te ontwikkelen tot 'Green Energy Port' nemen het college, SDR en North Sea Port het initiatief om samen met de clusterregisseur vanuit het Nationaal Programma Verduurzaming Industrie (NPVI) en het Rijk tot een strategische vraagalliantie te komen. Deze alliantie moet zich richten op het versterken van de vraag naar duurzame elektriciteit en waterstof, het verbeteren van de vestigingsvoorwaarden voor nieuwe industriële activiteiten, het ondersteunen van waterstofprojecten en het agenderen van de benodigde maatregelen om de waterstofeconomie verder van de grond te krijgen.

Voor uitvoering hiervan kan worden aangesloten bij bestaande uitvoeringsprogramma's van SDR. Deze richten zich op de verduurzaming van de Deltaregio in de breedste zin en bieden daarmee een logisch platform voor verdere uitwerking van de voorgestelde alliantie. Daarnaast ligt ook koppeling met het Clustermaatwerk voor de hand. Dit wordt nu vormgegeven en richt zich op clusterbrede verduurzaming van de industrie.

Gelet op de uitkomsten van de studie en het belang van een toekomstbestendig haven- en industriecluster hebben wij besloten om deze ook aan te bieden aan de minister van Klimaat en Groene Groei. De hiervoor genoemde beleidsaanbevelingen hebben wij haar ook onder de aandacht gebracht.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Eindrapport Systeemintegratie Elektriciteit Zeeland

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.